A

1 Erkeğin, ölen karısının kız kardeşiyle evlenmesi geleneği aşağıdaki evlilik türlerinden hangisine örnektir?

A) Egzogami
B) Sörorat
C) Poliandri
D) Levirat
E) Endogami

2 Aşağıdakilerin hangisi *Deizm*'i en iyi açıklar?

A) Tanrı evreni yaratmış olmasına rağmen, evren artık, tanrı müdahalesi olmadan kendi yasaları ile işlemektedir.

B) Tanrı doğada nesnelerde, insan dünyasında vardır. Herşey tanrıdır. Tanrı evrenin kendisidir. Dolayısıyla evrende varolan her şey-atom, hareket, insan,d oğa, fizik kanunları, yıldızlar-aslında bir bütün olarak tanrıyı oluştururlar.

C) Tanrı evrenin yaratıcısı, yöneticisidir. Kadere egemen olan tanrıdır.

D) Tanrı duyularla algılanamaz, insanın ömrünün kısa oluşu tanrı hakkında bilgi edinmemizi engeller.

E) Hiçbiri

A

3 Aşağıdakilerin hangisi Bergson'un *sezgiciliğini*' en iyi açıklar?

A) Bilginin sadece düşünme yeteneği ile oluşmasıdır.

B) Sezgi tanrısal bir uyarı ve tanrısal gerçekleri kavranmasına yardımcı olan bir ışıktır.

C) Deney ile elde edilemeyen bilimsel bir verinin beklenmedik bir sürede bir içedoğuşla aydınlığa kavuşmasıdır.

D) Bilginin sadece duyularla sağlanan bir veri olmasıdır.

E) Hiçbiri

4 Antik dönemde Sofist'lerin varlığa ilişkin iddiası aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilgi göreceli olduğundan varlık için ortak bir anlam yoktur; olsa bile bizler bunu bilemeyiz.

B) Varlığa ilişkin bir yargıdan kaçınmalıyız çünkü birbirine zıt yargılar öne sürülebilir.

C) Gerçek varlık, devamlı değişen oluş halindeki fiziksellik değil, tersine görünüşlerin ardında ve ötesindeki asıl gerçektir.

D) Tüm varlık maddedir ve mekanik yasalarla ispatlanabilir.

E) Temel varlık sonsuz sayılardır.

A

5 **Aristoteles'in etkisinde kalan İslam filozoflarına ve onların görüşlerini benimseyenlere "Meşşaiyun" adı verilir. Buna göre hangisi Meşşai felsefesinin temsilcilerinden <u>değildir</u>?**

A) Fârâbî
B) İbn-i Sinâ
C) Gazâlî
D) İbn-i Rüşd
E) El Kindi

6 **Aşağıdakilerden hangisi Faşizm'i tanımlar?**

A) Devlet otoritesi mutlak egemendir ve bütün sosyal yaşam ve değerlerin de belirleyicisidir. Sosyal problemlerin çözümünü çoğu zaman üstün ırk, üstün insan inancıyla yapar.

B) Hükümetsiz bir toplumda ortaya çıkan, düzene ve yasaya veya herhangi bir otoriteye uymakla değil, üretim ve tüketim adına çeşitli gurupların ve meslek sahiplerinin özgürce sonuçlandırdıkları antlaşmalarla elde ettiği bir yaşam kuramı veya ilkesidir.

C) Birey özgürlüğünü en geniş anlamda arayan bir ideolojidir. Devleti yöneten yegane araç akıldır. Dini, ahlakı ve metafizik görüşleri ne olursa olsun tüm insanlar birbirleriyle akılcı ve makul tutumlarda birbirleriyle dialoğa girmelidirler.

D) Sınıfsız bir toplum ve ekonomik eşitlik sınıfların çatışmasıyla mümkün olan tarihsel bir geçerliliktir.

E) Devlet ne bir ulusun kader aracı veya ilahi irade aracı, ne de krallığın kişiliğidir. Devlet sadece insanın ilgi ve ihtiyaçlarına hizmet eden insan ürünü bir varlıktır.

A

7 **Aşağıdakilerden hangisi bilgiyi işleme kuramının aşamalarından biri <u>değildir</u>?**

A) Dikkat
B) Kısa süreli bellek
C) Zeka
D) Duyusal kayıt
E) Uzun süreli bellek

8 **Aşağıdakilerden hangisi "*analitik felsefe*"nin prensiplerine aykırıdır?**

A) Analitik felsefe varsayım ve kanıtlara ağırlık verir, belirsizlikten kaçınır.

B) Bilgi dediğimiz şeyin hangi anlamda bir bilgi olduğunu linguistik araştırmalarla analiz etmek.

C) Felsefede entellektüel kargaşa veya yanlış anlama gelen ifadeleri ve yanlış soruları ayıklamak.

D) Analitik felsefenin işlevi duyularımızdan bağımsız olduğu varsayılan veya inanılan alanla ilgili spekülasyon yapmak.

E) Doktrin olarak analitik felsefe çoğunlukta Mantıkçı Pozitivizm, Mantıkçı Atomculuk ve dil felsefesi bileşkelerini içerir.

9 **Aşağıdaki eşleşmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Atomcu mekanik materyalizm - Demokritos
B) Cisimci mekanik materyalizm - Hobbes
C) İnsani mekanik materyalizm - La Mettrie
D) Diayelektik materyalizm - K. Marx
E) Diyalektik mekanik materyalizm - Hegel

A

10 Gözlem yoluyla öğrenmeyi deneysel olarak açıklamaya çalışan kuramcı kimdir?

A) Pavlov
B) Piaget
C) Thorndike
D) Skinner
E) Freud

11 Bir işletmede, bir psikoloğun eleman seçiminde çalışması psikolojinin hangi uygulama alanı ile ilgilidir?

A) Klinik Psikoloji
B) Adalet Psikolojisi
C) Endüstriyel Psikoloji
D) Psikometrik Psikoloji
E) Eğitim Psikolojisi

12 E. Erikson'un psikososyol kuramına göre yaşlılık gelişim döneminin psikososyal bunalımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Umutsuzluğa karşı bütünlük
B) İçe çekilmeye karşı dışa açılma
C) Güvensizliğe karşı güven
D) Değersizliğe karşı çalışkanlık
E) Üretkenliğe karşı durgunluk

A

13 Aşağidakilerden hangisi bilimsel doğru teorilerinden biri olan 'Karşılıklık' kuramını açıklar?

A) Önermeyi yapan kişinin subjektif perspektifinde doğrulama yapılır.
B) Bir inanç eğer pratikte yararlı ise doğrudur.
C) Doğru olduğu ileri sürülen önerme veya ifade, dış dünyadaki olgulara karşılık buluyorsa doğrudur.
D) Bir önerme veya inancın doğru olması için yine ilgili kişinin kabul ettiği bir sistem içindeki diğer inanç ve önermelerle desteklenmesi gerekir.
E) Çelişkiden yola çıkarak, yanlışlar ayıklandıktan sonra doğru olana ulaşılır.

14 Futbol oynayan bir oyuncu, oyun esnasında kendisine gelen seslerin birçoğunu algılamazken, kendisinden top isteyen arkadaşının sesini hemen algılar.
Bu durum aşağıdakilerden hangisine örnektir?

A) Algıda organizasyon
B) Algıda değişmezlik
C) Algıda seçicilik
D) Algı yanılması
E) Algı dayanağı

A

15 Yer gezegeninin atmosferi vardır ve üzerinde canlılar yaşar
Merih'te de atmosfer vardır
O halde, Merih'te de canlıların bulunması gerekir.
Yukarıdaki akıl yürütme türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tümevarım
B) Tümdengelim
C) Kıyas
D) Analoji
E) Döndürme

A

16 **'Bundan sonra, ne olduğumu dikkatle irdeleyerek, hiç bir bedenimin olmadığını ve içinde olabileceğim hiç bir dünyanın ve hiç bir yerin olmadığını tasarlayabileceğimi , ama gene de tüm bunlara karşın kendimin olmadığını tasarlayamayacağımı gördüm.Tam tersine, başka şeylerin gerçekliğinden kuşku duymayı düşünmem olgusunun kendisinden çok açık olarak varolduğum sonucunun çıktığını anladım. Öte yandan, eğer düşünmeye bir kez son vermiş olsaydım, imgelemiş olduklarımın tüm geri kalanı gerçekten varolmuş olsalardı bile kendimin varolduğuna inanmak için hiç bir nedenim kalmazdı. Bundan benim bütün özü ya da doğası yalnızca düşünmek olan bir töz olduğumu ve varlığım için herhangi bir yere gerek olmadığını, ne de hiç bir özdeksel şeye bağımlı olmadığımı anladım'.**

Bu metinde Rene Descartes'in kendi varlığı üzerine savunduğu tezi aşağıdakilerden hangisi en iyi anlatır?

A) İnsan bedenden oluşan bir tözdür.
B) Düşünme eyleminden yola çıkarak, insan varlığının doğasının düşünme eyleminden oluştuğunu ispatlayıp, düşünen bir varlık olduğunu savunur.
C) İnsanın varlığını bedensel eyleminden yola çıkarak ispatlamak, insanın doğasını belirleyen temel unsurdur.
D) İnsan kuşku duyan bir varlıktır.
E) İnsan varlığı nesnelerin varlığının temeline dayandırılarak kanıtlanır.

17 Aşağıdaki kurallardan hangisi bir kıyas/tasım kuralı olamaz?

A) Öncüller olumlu ise sonuç olumsuz olamaz
B) Orta terim sonuçta bulunmalıdır
C) Orta terim iki öncülde de tikel olarak alınamaz
D) İki tikel öncülden sonuç çıkmaz
E) İki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz

18 Aşağıdakilerden hangisi Durkheim'a göre sosyolojik yöntemin kurallarından birisi değildir?

A) Sosyal olayların psikolojik olaylarla açıklanması ile ilgili kurallar
B) Toplumsal tiplerin oluşturulması ile ilgili kurallar
C) Normal ve patolojinin ayrılması ile ilgili kurallar
D) Toplumsal olguların gözlemi ile ilgili kurallar
E) Toplumsal olayların nesne gibi incelenmesi ile ilgili kurallar

19 'Doğrusu insanların, evlerin, dağların, ırmakların, kısacası tüm duyulur nesnelerin anlık tarafından algılanmaktan ayrı doğal ya da gerçek varoluşlarının olduğu gibi bir sanıya kapılmaları çok şaşırtıcı! Ancak bu ilkeyi herkes büyük bir güvenle onaylasa da, benimsese de sanıyorum sorgulamayı göze alabilen biri onun açık bir çelişmeye yol açtığını görecektir. Bu sözü edilen nesneler duyuyla algıladığımız şeylerden başka ne olabilirler? Kendi idealarımızdan ve duyumlarımızdan başka neyi algılarız ki? Bunlardan birinin, ya da bunların herhangi bir birleşiminin algılanmadan varolması açık bir tutarsızlık değil midir?'

Aşağıdakilerin hangisi George Berkeley'in yukarıda belirtilen metninde maddelerin varoluş düşüncesini en iyi açıklar?

A) George Berkeley, maddelerin varlığının sadece duyumlarımız, idealarımız veya bu ikisinin bileşiminden yola çıkarak ispatlayabileceğimizi savunur.
B) George Berkeley maddelerin anlıktan ayrı gerçekten veya doğal varolduğunu savunur.
C) Maddenin anlıka bağımlı olarak düşünülmesi bir tutarsızlıktır.
D) Maddelerin varlığı sadece duyumlarımızla ispatlanabilir.
E) Nesneler maddeseldir.

A

20 Bir otomobili sol tarafta kullanmayı bilen birisi, sağ tarafta kullanmakta zorluk çeker. Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

A) Ayırt etme
B) Öğrenmede tekrar
C) Olumlu transfer
D) Geriye ket vurma
E) Olumsuz transfer

21 ' Bu problem, sonsuz sayıda varlıkla karşılaştığımız günlük tecrübemizin en başlangıçsal ve temel yapısı ile ilgilidir. Biz kendimizi bu sonsuz sayıda varlıklarla kuşatılmış buluruz ve farklı varlıkların var-bulunuşunun bilincinden kaçamayız. Bu varlıkların bilfiil var-bulunuşu onların 'varlık' ıdır. Bu varlıklar bizim bizzat mevcut oluşumuz gibi mevcutturlar. Öte yandan bu varlıklar arı 'varlık' formunda orada değildirler. Değişik ve farklı varlıklar olarak 'var'dırlar: insan, taş, at, ağaç, masa, vbg. Onların bu son tezahürü 'mahiyet' diye adlandırılır.

Molla Sadra'nın yukarıda belirtilen metafizik tezi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Dünyada karşılaştığımız herşey sadece 'varlık'tan ibarettir.
B) Dünyada karşılaştığımız varlıkların her biri 'mahiyet' ve 'varlık' tan oluşmuştur.
C) Herşeyin özünde bir hiçlik vardır: görünen herşey yanlış bir yansımadır.
D) Dünyada karşılaştığımız varlıkların her biri sadece 'mahiyet' ten ibarettir.
E) Dünyadaki değişik türlerin her biri değişik bir varlığa eşittir.

A

22 'Zaman; oynayan, dama taşı süren bir çocuktur. Olduğu yerde kalan hiç bir şey yoktur. Aynı ırmaklara girenlerin üzerinden hep başka başka sular akar. Aynı ırmaklara hem giriyoruz hem girmiyoruz, hem biziz hem değiliz.'

Yukardaki parçada anlatılmak istenen ana düşünce nedir?

A) Çocuklar zaman gibi değişkendirler.
B) İnsan zaman içerisinde doğar, büyür ve devamlı değişir.
C) Evrendeki hiçbirşey değişmeden kalmaz; değişmeyen tek şey bu değişimdir.
D) İnsan doğası bir ırmak gibidir. Hiç bir zaman durağan değildir.
E) Hiçbiri

23 İnsanlar genel olarak yaşadıkları toplumun kurallarına uyarlar. Kişilerin eylem ve davranışlarını o toplumun kuralları ile düzenlemeleri hâlinde ortaya çıkan bütünleşme aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

A) Manevi Bütünleşme
B) Fonksiyonel Bütünleşme
C) Kültürel Bütünleşme
D) Normatif Bütünleşme
E) Grup Bütünleşmesi

A

24

' Bir toplumda maddi kültürün değişmesine karşın, manevi kültürün değişmemesi' aşağıdakilerden hangisine neden olur?

A) Toplumsal kontrole
B) Kültürel gecikmeye
C) Toplumsal bütünleşmeye
D) Kültürel yayılmaya
E) Toplumsallaşmaya

25 Öğrenme ürünü olan aşağıdaki davranışlardan hangisinin gerçekleşmesinde hem hatırlama hem de düşünme gereklidir?

A) Bir süre önce yapılan bir gezinin tarihini ve yerini söyleme
B) Hastalığın verdiği sancıları yeniden yaşama
C) Değişik tarihlerde girilen iki sınavın farklarını bulma
D) Yaşanmış acı bir olayı çocuklarına anlatma
E) Arkadaşlarımızın doğum gününü kutlama

26 Aşağıdaki davranışların hangisinde düşünmenin payı <u>en azdır?</u>

A) Gelecek hakkında tahminlerde bulunma
B) Yeni dantel örneğini çıkartma
C) Bir arkadaşının doğum günü için hediye seçme
D) Aşırı korku nedeniyle uçağa binememe
E) Bir sorunun nedenlerini araştırma

A

27 Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bir özdeşliğin doğruluk değeri özdeşlikte geçen iki adın aynı nesne veya varlığı gösterip göstermemesine bağlıdır
B) Bir önermede geçen "zorunlu" ile "mümkün" gibi deyimler önermenin kipliğini belirtir
C) Niceleme veya özdeşlik mantığında geçen her adın mutlaka gerçek dünyada var olan bir nesneyi göstermesi gerekir
D) Bir zorunluluk önermesinin doğru olması bileşeninin yalnız gerçek dünyada değil bütün mümkün dünyalarda da doğru olmasına bağlıdır
E) Niceleme ve özdeşlik mantığının çözümleyici çizelgesi için gereken tümel özelleme kuralı varlık mantığında da aynen kullanılır

28 Aşağıdakilerden hangisi Max Weber'in bilim kuramının temelini oluşturan davranışlar sınıflamasında yer alan "Amaçla ilgili akılcı davranış"a örnek <u>değildir</u>?

A) Bir öğrencinin Öğrenci Seçme Sınavına yönelik çalışmalar yapması
B) Bir şirketi kâra geçirmek için gerekli tedbirleri almak
C) Vatan savunmasında şehit olmak
D) Bir futbol takımının maç öncesi gerekli hazırlıkları yapması
E) Bir öğretmenin kariyeri için gerekli çalışmaları yapması

A

29 **'Doğanın değişimini sağlarken bozan insan, daha da ileri gidip, kendi "insan doğası"nı da bozmuştur. "Kirlilik" olgusu, salt "dış doğa"da değil, insan yapımızı belirleyen, kişiliğimizi biçimlendiren "iç doğa"mızda da yer almaktadır. 21. yüzyıla ulaşan insan, daha çağdaş, daha iyi, daha güzel, daha doğru bir yaşamı sürdürmeyi düşünmek yerine, gerici, tutucu, inakçı; özce, çağdışı bir yolculuğa sürüklemektedir insanlığı. Bunda en önemli öğe "yetersiz bilinç"tir. Çözüm arayışlarının tıkandığı yerde, hep kurtarıcı olgu olarak "eğitim-öğretim" çıkartılır karşımıza. Oysa, eğitim-öğretim demekle, olgu ya da iki sözcük olarak anmakla "insanca bir yaşam" a ulaşılamaz. Unutulmamalıdır: Değerlerin içi boşaltıldığında, geriye adları kalır. Sorulmalıdır: Nasıl bir eğitim-öğretim?'**

Düşünür, aşağıdaki yargılardan hangisini eleştirmektedir?

A) 21. yüzyıl insanının yozlaşmış doğasını
B) 21. yüzyıl değer yargılarını
C) 21. yüzyıl insanının yetersiz bilincini
D) Eğitim ve öğretimi
E) 21. yüzyılı

A

30 **Aşağıdakilerden hangisi, savunma mekanizmalarından "yansıtma"ya bir örnektir?**

A) Sınavda başarılı olamayan bir öğrencinin soruların öğretilmeyen yerden çıktığını söylemesi
B) Meslektaşlarının başarısını kıskanan birinin herkesin kendisini kıskandığını savunması
C) Derslerinden başarılı olamayan bir öğrencinin okul tiyatrosunda başarılı olması
D) Sevmediği bir işi yapmak zorunda olan kişinin yapacağı işi unutması
E) Çözülmesi zor sorunlarla karşılaşan kişinin sorunu görmezden gelmesi

31 **Aşağıdakilerden hangisi E.Erikson'un psiko sosyal gelişim kuramının genel kabullerinden <u>değildir</u>?**

A) Davranışlar, biyolojik kökenli dürtülerin etkisi altındadır
B) Her gelişim döneminde bir kriz yaşanır
C) Gelişim yaşa bağlı olarak sekiz ayrı dönemde gerçekleşir
D) Gelişim doğumdan yaşlılığa kadar uzanan kesintisiz bir süreçtir
E) İnsan doğuştan (yıkıcı değil) akılcı bir varlıktır

32 Francis Bacon'un doğayı olduğu gibi görmemizi engellediğini öne sürdüğü idollerden (önsel yargılardan) biri olan "çarşı idolü" aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanan ön yargıları içerir?

A) İnsan soyuna özgü zihinsel eğilimlerden
B) Her türden düşünsel yetkiye sorgusuz sualsiz boyun eğmekten
C) Soyut ve anlamları muğlak sözcüklerin kullanılmasından
D) Tek tek bireylere özgü eğilimlerden
E) Bireyin salt kendi çıkarını düşünmesinden

33 Gestalt psikolojisi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Öğrenciler alfabeyi öğrenirken önce harfleri değil cümleleri öğrenmelidir
B) Gestalt psikolojisi bir bütünlük psikolojisidir
C) Bir şeyin şekli onu oluşturan parçaların toplamından farklıdır
D) Davranışların kendi başlarına ifade ettiği anlamlar önemlidir
E) Bütünü oluşturan parçaların işleyişi, bütünün kendisinin yapısıyla belirlenir

34 Aşağıdaki iddialardan hangisi doğru <u>değildir?</u>

A) Verilen bir teoride doğru kabul edilen bazı önermelere teorinin aksiyomları denir
B) Eksik tümevarım ile elde edilen sonuç kesin bilgi oluşturmaz
C) "Varsayım" doğruluğu irdelenmeden kabul edilen iddiadır
D) Tam tümevarım ile elde edilen sonuç mutlaka kesin bilgi vermeyebilir
E) Tam tümevarım biçimsel olarak zorunlu sonuç vermez

35 "Eğer bütün görüşler ve izlenimler doğru ise, bütün yargıların aynı zamanda hem doğru, hem de yanlış olması gerekir. Zira çok sayıda insan birbirine karşıt görüşlere sahiptir ve bu insanlardan her biri kendi görüşlerini paylaşmayan insanların yanılgı içinde olduklarına inanır. Bunun sonucunda, o halde, zorunlu olarak bir aynı şeyin hem olması, hem de olmaması gerekir. Öte yandan, eğer durum böyleyse bütün görüşlerin doğru olmaları gerekir. Çünkü doğru ve yanlış düşünenler, karşıt görüşlere sahiptirler. Eğer şeylerin kendileri, sözünü ettiğimiz görüşün varsaydığı gibiyseler, insanların tümünün doğru düşünmeleri gerekir." (Aristoteles)

Yukarıdaki paragrafa göre Aristoteles hangi ilkenin inkar edilemeyeceğini savunmaktadır?

A) Karşıtların birliği ilkesi
B) Özdeşlik ilkesi
C) Çelişmezlik ilkesi
D) Yeter sebep ilkesi
E) Üçüncü halin imkânsızlığı ilkesi

36 Durkheim, din olgusunun ilkel biçimlerini analiz ettikten sonra kendi kuramını ortaya koymuştur. Durkheim'in din sosyolojisi çerçevesinde aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Dinin kaynağı ve objesi toplumun kendisidir

B) Din anlayışları toplumun karakterlerinin sembolleridir

C) Toplumlar din olmadan da varlıklarını sürdürebilir.

D) Dinin fonksiyonu toplumsal dayanışmayı yaratmak ve devam ettirmektir.

E) Dinin özü, dünyanın kutsal ve kutsal olmayan olgulara bölünmesidir

37 Ziya Gökalp'in "medeniyet", "hars" ayrımı doğrultusunda aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Medeniyet uluslar arası olduğu halde hars millidir

B) Bir millet medeniyetini kendisi değiştirir fakat harsını değiştiremez

C) Medeniyet bir milletten başka bir millete geçebilir fakat hars geçemez

D) Hars medeniyeti kapsayıcı niteliktedir

E) Medeniyet akıl, hars, sezgi vasıtalarıyla yapılır

38 'Felsefeyle, kendi-bilgisine ulaşan ve bu bilgiyle ve bilinçle kendini değerli bir varlık olarak gören insan, aynı zamanda "öteki"nin de bilincine ulaşır. Çünkü kendini bilen insan, bu bilgi ve bilinçle ancak ötekiyle/ötekilerle birlikte, ötekilerin yanında, onların katkısıyla ulaşabilir. İnsanın toplumsal ve kültürel bir varlık olmasının anlamı da buradadır. "Felsefi bilinçle kendisine ve dünyaya bakabilen biri sadece kendini, kendi eksenine hapsetmekle, kapatmakla kalmayacak, 'öteki'nin ekseninden de dünyaya bakabilme becerisini gösterebilecektir. Böyle bir bilgi hem bizi biz yapanı ortaya koyar, temellendirir hem de dünyadaki duruşumuzu belirler; daha da önemlisi anlamlı kılar'.

Felsefe bilgisi ve bilincinin bireylere ve insan ilişkilerine katkısı nedir?

A) Felsefe hem kendini hem de diğerini bilmemize yardımcı olur. Bilinç huzur getirir.

B) Felsefe kendini bilme sanatıdır: kendini bilen kişi aynı zamanda kendisini öteki kişilerden gelecek bilinçsizlikten korur.

C) Felsefe kendini bilmenin, anlamanın ve başkalarına anlatmanın, başkalarını anlamanın koşullarının bilgisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

D) Felsefe her ne kadar da kendimizi ve ötekini bilmemize yardımcı olsa da, her zaman yaşamımızı anlamlı kılmaz.

E) Yaşamımızı anlamlı kılan kendimizi ve diğerini bilmektir. Bu sadece felsefe bilgisiyle mümkündür.

A

39 Hayvan hakları, hayvanları insanlar tarafından bir meta olarak bencil amaçlar uğruna kullanılmayı engellemeyi hedefleyen sosyal radikal bir akımdır. Hayvan hakları daha insancıl bir yaklaşımın oluşmasını mümkün kılmanın yanında, hayvanları ahlaki bir toplumun üyeleri sayıp, yasal kimliklerini de kabul ettirmeyi hedefler.

Aşağıdaki durumlardan hangisi hayvan hakları akımının doğrularına uygun <u>değildir</u>?

A) Akvaryumda balık beslemek.

B) Cinsellik dürtülerini kontrol etmeyi amaçlayan ilaçların hayvan türlerinde denendiği ve hayvanların hormonlarının değişime uğratıldığı gerekçesiyle bu bilim adamlarını protesto etmek

C) Sahiplerin, köpeklerinin obezliğinden sorumlu tutulup acı çektirdiği gerekçesiyle mahkemeye verilmesi.

D) Hayvanların temel ihtiyaç dışında kürk vb. gibi amaçlarla katletdilmesini engellemek.

E) Hiçbiri

A

40 Bir arkadaşınızın ertesi gün belli bir saatte acilen çocuklarına bakmak için size ihtiyacı oldu ve siz yardım etmeye söz verdiniz. Bu yüzden de yola koyuldunuz. Fakat yolda giderken çok ciddi bir şekilde yaralanmış ve mutlaka hastahaneye yetiştirilmesi gereken bir kişiye rastladınız. O anda sizden başka kimse yardım edemezdi. Eğer yaralıyı hastahaneye götürürseniz, arkadaşınıza verdiğiniz sözü tutamazdınız. Sonuçta sözünüzü yerine getirmektense yaralıyı hastahaneye götürmeyi seçtiniz.

Yukardaki seçim yararcı ahlak prensibine göre neden doğru bir ahlak eylemidir?

A) Eylemlerimizin sonuçlarını değerlendirdiğimiz zaman kötü sonucun arkadaşımıza verdiğiniz söz, iyi sonucun ise bir hayatı kurtarmak olduğunu saptadığınız için.

B) İyi bir vatandaşlık örneği sergilediği için.

C) Yaralı adamın durumunun iyi olan vicdan ve acıma duygusunu ayağa kaldırdığı için.

D) Kendimizi yaralının yerine koyup bu durumu arzulamadığımız için.

E) Doğruluk göreceli bir kavram olduğu için verdiğimiz sözün, insan yaşamı kadar önemli bir eylem olup olmadığı tartışma konusudur.

A

41 Ünlü Varoluşçu düşünür Jean-Paul Sartre insanı tasarlayan bir tanrı ve önceden belirlenen hiç bir değerin olmadığını söyler. Ona göre dünya ezeli ve ebedi bir sahne ve insan da bu sahnede bir anda beliren, rolü önceden belli olmayan bir oyuncudur. Sartre, insanlar için tek bir ahlak prensibi olduğunu söyler. 'Kendi kendinizi seçin.' Bu durumda insan, yaptığı seçimlerde mutlak özgürdür ve seçimleri özünü belirlediği gibi sorumluluğunu da kendi omuzlarına yükler.

Aşağıdaki durumlardan hangisi Jean-Paul Sartre'ın ahlak prensiplerini ifade eder?

A) John, içinden gelmediği halde, toplum tarafından yadırganmamak için ölen annesinin ardından yas tutuyormuş gibi davranıp iyi evlat rolünü başarıyla oynar.

B) John, annesinin tabutu başında ağlayan kalabalığa, son ruhani görevlerini yerine getirdikleri için teşekkür eder ve annesinin günahlarının affedilmesi için tanrıya yalvarır.

C) John, annesinin tabutu başında öteki dünyayla ilgili vaaz veren papazı kalabalığın tepkisine aldırmadan susturup bir an önce gömülme işlemine geçilmesini ister.

D) John, tanrıya ve öteki dünya inancına saygı duyduğundan tüm ritüellerin yapılması için elinden geleni yapar.

E) Hiçbiri

A

42 'Metallerin ısıyla genleşmesi, teorik bilgiye örnektir. Bu bilgiyi buhar makinesinde uygulamak ise..... örnektir.

Boş bırakılan yere aşağıdaki bilgi türlerinden hangisi getirilmelidir?

A) Bilimsel bilgiye

B) Sanat bilgisine

C) Felsefi bilgiye

D) Teknik bilgiye

E) Dinsel bilgiye

43 Ortaçağ Skolastik düşüncesinde her şey tanrıdan geliyordu ve herşeyin tanrı için olması amaçlanıyordu. Bu bakış açısı, insanların düşünceleriyle sınırlı kalmayıp insanların günlük yaşantısına, toplum düzenine, sanatçı ve bilim adamlarının ereklerine de yansımıştır. Bu paragrafta anlatılana göre aşağıdakilerin hangisi Skolastik düşünceyi ifade <u>etmez</u>?

A) Doğada tanrının varlığı devinmemiş devingen (hareket etmemiş hareket ettirici) kanıtıyla ortaya konulmuştur. Devindirilen her şey bir şey yönünden devindirilmiştir. Sonsuz geriye gidiş olanaksız olduğundan, bir yerde devinmeksizin devindiren nesneye, yani tanrıya ulaşmalıyız.

B) Tanrı kendi özüdür. Çünkü o başka türlü basit olmayacak, öz ve varlıktan kurulu olacaktır.

C) Tanrının kendisini anlamasına yardım eden, onun özünün ta kendisi olan tanrısal zeka, tanrının kendisine değil, aynı zamanda tanrısal özle ilgili tüm nesnelere uzanır.

D) Tanrı iyidir ve kendi iyiliğidir. Her iyinin iyisidir.

E) Her şeyin tinini yaratmış olan tanrı zina yoluyla ortaya çıkan çocuğun tinini de yaratmıştır tartışması.

44 Uygulamalı Ahlak, gelir ve zenginliğin nasıl dağıtılacağı, ötenazi, suç ve ceza, cinsellik, hayvan hakları, çevre vb. günlük hayatta karşılaşılan problemleri ele alır. Öyle ise aşağıdakilerden hangisi uygulamalı ahlak'ın çözümleyeceği bir problem <u>değildir</u>?

A) 4 aylık hamile olan Ayşe, sağlık sorunlarının yanı sıra, bu bebeği isteği dışında olduğu için aldırmak istiyor.

B) Dipkarpaza elektrik verilip verilmemesi konusunu kamu oyuna taşıyan doğa severler, hukuki engellere takılır.

C) Evli bir kadın olan Emel, kocasının kendisine sık sık tecavüz ettiğini iddia ederek mahkemeye başvurur.

D) Ünlü İtalyan şair Welby, yaşamı çok sevmesine rağmen 20 yıldır mücadele ettiği kanser hastalığının kendine zarar verdiği gerekçesiyle, bağlı olarak yaşamını sürdürdüğü makinenin kapatılmasını doktorundan talep etmektedir. Ancak dinsel inançlara ters düştüğü gerekçesiyle doktoru tarafından reddedilir.

E) Çıkarına uygun olduğu için müşterilerine farklı fiyat uygulayan mahalle bakkalının dürüstlüğü yakın çevresi tarafından sorgulanır.

45 'Kuzey Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşa'nın yollarını biliyorum' önermesinde 'bilmek' sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

A) Tanışmak

B) Aşina olmak

C) Epistemik bilgi

D) Beceri

E) Hiçbiri

A

46 David Hume'un ahlak felsefesindeki temel amaç ahlak bilgisinin temeli olarak aklı değil duyguyu savunmaktır. Bir başka deyişle bizim belli şeyleri 'iyi' veya 'kötü' diye nitelememiz sahip olduğumuz duygulardan kaynaklanmaktadır. Fakat Hume, ahlakta göreceliği savunmak yerine sadece toplum içinde onaylanan, davranış kalıplarına karşılık gören, üzerinde ortak anlaşmanın sağlandığı, toplum içinde ortak olarak paylaşılan duyguların ahlak değerine ölçüt olabileceğini savunur. Ahlak ayırımı akıldan çıkmasa da belli duyguların kullanımında ve uzlaşmazlıkların çözümünde önemli rol oynar.

Aşağıdaki durumlardan hangisi David Hume'un ahlak felsefesine uygundur?

A) Remzi, haksız yere sık sık küçük düşürülüp aşağılandığı için iş arkadaşı Ali' yi arkadaş çevresinde yaptıklarını anlatarak cezalandırmak istemektedir.

B) Remzi, hakkını yiyerek başarılı olmak isteyen iş arkadaşı Ali'nin cezasını tanrının vermesini dilemektedir.

C) Remzi, iş arkadaşı Ali'den kıskandığı için çevresinde haksız yere sık sık küçük düşürülüp aşağılandığını anlatarak kendi imajını yükseltmek istemektedir.

D) Remzi, iş arkadaşı Ali'nin masum olmasına rağmen hırsız olduğunu söyleyip herkesin gözünden düşmesini istemektedir.

E) Remzi, iş arkadaşı Ali'nin bir homoseksüel olduğu sırrını herkese söyleyip onu işten attırmaya ve pozisyonuna sahip olmayı istemektedir.

47 Bilimsel doğru teorilerinden biri olan 'Karşılıklık' kuramında doğruluk, bir önerme veya ifade ile onu doğrulayan olgu arasındaki ilişkide aranır. Doğru olduğu öne sürülen önerme veya ifade, dış dünyadaki olgulara karşılık buluyorsa, sadece sistematik ve mantıksal olarak ifade edilmesinden dolayı değil, gerçekte nesnel temeli veya karşılığı olduğu zaman doğrudur. O halde aşağıdakilerin hangisi 'Karşılıklık' kuramına göre çözümlenebilen bir önermedir?

A) Arkamdan geçen nesne doğa üstü bir yaratıktı.
B) Sigara içenlerde, içmeyenlere nazaran daha fazla gırtlak kanserine yakalanma riski vardır.
C) Doğru olan aşk ve tutkudur.
D) Tanrı inancı insanın doğasında vardır.
E) İslam dini doğrularla dolu bir dindir.

48 William James'in 'Yaracı Bilgi Kuramı' na göre doğru olan inanç veya önerme yararlı pratikte başarıyla hemen hemen denktir. Bir inanç veya önerme birisi için doğru, bir başkası içinse çelişkili veya yanlış olabilir. O halde aşağıdakilerin hangisi 'Yararcı kuram'ın çözümleyebilmeyi hedeflediği bir önerme <u>değildir</u>?

A) Van Gogh'un resimlerinden aldığım estetik haz acı ile karışık bir bilinci ortaya çıkarır.
B) Tanrı inancı insanların ahlaklı olmasında temel bir rol oynar.
C) Hazreti İsa, tanrının yeryüzünde yansımasıdır.
D) Ali'nin Mercedes marka bir arabası var.
E) Hiçbiri

49 Bir öğretmen, aşağıdaki davranışlardan hangisiyle başarılı öğrencilerini birincil pekiştireçle ödüllendirmiş olur?

A) Yüksek not vermesi
B) Aferin diyerek övmesi
C) Çikolata vermesi
D) Yakasına yıldız takması
E) Okul panosunda ilan etmesi

50 Karl Marx, felsefesinde üzerinde durduğu kavramlardan birisi 'yabancılaşma' kavramıdır; ona göre birey kapitalist sistemde yetkin bir varlık olamaz, çünkü kendisine, ailesine ve işine yabancılaşmıştır. Bunun nedeni, öznel bir nesne gibi alınıp satılması, kendi işlerine yabancılaştırmasıdır. Satılan, insanın işi değil bir anlamıyla insanın kendisidir. Bireyi bu yabancılaştırmadan kurtarmanın tek yolu üretim araçlarını gerçek sahiplerine, yani işçilere devretmektir. Böylece insan, sosyal varlığının değişmesiyle bilinci de değişecektir.

Aşağıdakilerin hangisi Karl Marx'ın yabancılaşma kuramına ters düşer?

A) Ömer, yıllardır çalışmasına rağmen üretiminde katkıda bulunduğu Honda marka arabaya alım gücü düşük olduğu için sahip olamamıştır.
B) Ömer, yoğunluğundan dolayı kitap okumak, tiyatroya gitmek gibi entellektüel ihtiyaçlarını tatmin edememektedir.
C) Ömer'in ailevi ilişkileri maddi çıkarlara dayalı olduğu için kısa sürede yozlaşmıştır.
D) Ömer, hoşlanmadığı için barınma, yiyecek, içecek vb. temel ihtiyaçlar dışında alış-veriş yapmaktan kaçınır.
E) Hiçbiri